

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

- DIECEZJI ŁOMŻYŃSKIEJ.

№ 7

Łomża, dnia 1 września 1928 r.

Rocznik II.

T R E Ś Ć :

63. List pasterski.	69. Dwuletni kurs pracy społecznej katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu.
64. W sprawie dokumentów na wystawienie Najśw. Sakramentu w mon-strancji.	70. Nowe wydawnictwo „Mapa Pa-
lestyny”.
65. Misje parafjalne.	71. Modlitwa o deszcz.
66. Wyjazd Księży zagranicę.	72. Zmiany w duchowieństwie.
67. Składki ogniowe.	
68. Liga obrony powietrznej.	

№ 63.

LIST PASTERSKI.

UKOCHANI DIECEZJANIE!

Wyrażając w pasterskim liście powyborczym żal swój, że wielu diecezjan głosami swojemi przyczyniło się do wyboru posłów ze stron-nictw wrogich Wierze św. i Kościołowi, przepowiedziałem wówczas, iż niezadługo przekonają się owi nierozważni wyborcy, komu zawie-rzyli. I oto już oglądamy skutki ich lekkomyślnego postąpienia. Zaraz bowiem po wyborach wniosły te stronnictwa w Sejmie kilka żądań, zmierzających do skrępowania Kościoła w Polsce, do nało-żenia pęt duchowieństwu w jego religijno-społecznej działalności i do osłabienia religijnego wpływu na młodzież.

Nie dość na tem, wbrew bowiem dobru dusz młodzieży oraz woli rodziców, wymagających od szkoły dla swych dzieci prócz nauki także wychowania w duchu Wiary Chrystusowej, powzięto w Sejmie i Senacie szkodliwą uchwałę, domagającą się od Rządu zniesienia rozporządzeń o nauce religji w szkole i o oddziaływaniu szkoły na życie religijne dzieci. Uchwała ta była popierana i przeprowadzona przedewszystkiem przez stronnictwa, w ówczesnym moim liście pa-sterskim jako szczególnie wrogie Wierze i Kościołowi napiętnowane, mianowicie przez stronnictwa socjalistów, wyzwolenia i t. zw. chłop-

skie. A stronnictwa te wzmożyły się właśnie przez ostatnie wybory, w których tak wielu diecezjan oddało swoje głosy na posłów z tych stronnictw.

Dzięki katolickim głosom został posłem między innymi z okręgu Łomżyńskiego pewien socjalista, który obecnie już coraz natęczywiej prowadzi walkę z Kościołem i z duchowieństwem. I tak nie waha się ów poseł, przez katolików obrany, przykładać ręki do agitacji hordowych sekciarzy, przybyłych do Łomży w celu odwodzenia katolików od katolickiej Wiary. Oto jego zapłata dla was, wyborcy katolicy, za głosy, któreście mu dali, głosząc na listę socjalistyczno-wyzwoleniową.

Poprzez wszystkie wieki istnienia Kościoła powstawali błędnowiercy, którzy nie tylko sami sprzeniewierzali się Jezusowi lecz usiłowali odwozić od Chrystusa także innych ludzi słabej wiary lub życia niechrześcijańskiego. Już niebawem po odejściu Zbawiciela pojawili się tacy heretycy, wskutek czego Paweł św. tę wypowiedział przestrożę: „człowieka heretyka po pierwszym i wtórem strofowaniu się strzeż, wiedząc, iż jest wywrócony który taki jest, i grzeszy, gdyż jest własnym sądem potępiony”, (list do Tytusa 3, 10—11). Niech to upomnienie apostoła Chrystusowego będzie przestrożą dla tych diecezjan, których dzisiejsi heretycy do zaparcia się wiary katolickiej kusić będą.

Wydaje też wzmiankowany poseł gazetę, która napada na władze kościelne i na duchowieństwo katolickie. Ostatnio zamieściło pismo to potworne oszczerstwo na katolickie duchowieństwo, jakoby ono było winne krwawym prześladowaniom Kościoła w Meksyku. Podobnie posądziło pismo to o współudział w zbrodni zabójstwa nowego prezydenta Meksykańskiego koła katolickie, a nawet zakonnice, mimo że dochodzenia wykazały, iż zbrodnię tę wywołały właśnie czynniki robotniczo-socjalistyczne, walczące z stronnictwem włościańskim. Sam krwawy prześladowca Kościoła obecny prezydent musiał w liście swoim, w gazecie Nowojorskiej Herald Tribune opublikowanym, przyznać, że za zbrodnię tę nie można winić ani katolicyzmu ani duchowieństwa.

Pismo to owego posła wciska się do rąk katolików, tych katolików, których uczuciom najświętszym urąga, których Wiarę zwalcza, których Kościół przez zachwalanie sekciarstwa podkopuje, których duchowieństwo zohydza.

! Czyż wobec tego nie trzeba mi przypomnieć słów poprzedniego listu pasterskiego: „że wyborcy ci będą przed Bogiem odpowiadali za wszystkie krzywdy, jakie od tych posłów spadną na naszą Wiarę

św. katolicką, na wychowanie religijne dzieci, na małżeństwa, z ręki Jezusa przez tych posłów wyrwane a zamienione na bezwartościowe umowy cywilne, i za wszystkie inne szkody". A szkód tych będzie niewątpliwie coraz więcej.

Cóż wam teraz drodzy diecezjanie pozostaje? Oto wszyscy dobrzy katolicy, którzy dotąd jeszcze nie odwrócili się od wymienionych stronnictw i ich kusicieli, powinni natychmiast szeregi ich opuścić, aby uniknąć odpowiedzialności za dalsze ich wystąpienia katolicyzmowi wrogie. Dalej powinni zamknąć domy swoje przed ich pismami, Kościół św. i duchowieństwo zohydzającymi i wprowadzającymi truciznę moralną do ich rodzin. Nadto powinni wszyscy diecezjanie, zwłaszcza kobiety katolickie, roztoczyć czujną opiekę nad dziećmi i ich postępowaniem, aby się wychowywały religijnie. A ponieważ t.zw. Związek polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych jest opanowany w sferach kierujących nim przez osoby zwalczające religijny wpływ Kościoła na szkołę, a do Związku tego wielu nauczycieli należy, winni rodzice zwrócić baczną uwagę na to, czy dzisiejszy wpływ ich szkoły jest zgodny z religijnymi potrzebami dzieci.

Wicie, kochani diecezjanie, że wizytując wasze kościoły i przeprowadzając katechizację waszych dzieci, zachęcam was zawsze do poszanowania dla szkoły i osób w niej nauczających. Słyszeliście, jak wam opisywałem ciężką pracę nauczycielską i jak was upominałem do okazywania wdzięczności nauczycielom, pracującym często w bardzo trudnych warunkach. Pragnę bowiem gorąco tego, aby serdeczne współdziałanie Kościoła, szkoły i rodziców krzewiło chrześcijańską moralność i zdrową oświatę w narodzie.

Jeśli by jednakże organizacje nauczycielskie miały wprowadzać walkę w dziedzinę religijnego wychowania oraz wpływać na władze szkolne i na nauczycieli w duchu tej walki, przeciwstawiając się religijnemu wpływowi Kościoła na szkołę, wówczas nie zawaham się nazwać przed wami tych organizacji i ich członków, dążności takie popierających, szkodnikami, przed których wpływem dzieci chronić będzie trzeba.

A jeśli by, co nie daj Boże, pod antyreligijnym naciskiem takich organizacji lub stronnictw miały być usunięte ze szkoły wpływ Chrystusowy, Jego nauka św. i zachęta do religijnego życia, jestem przekonany, iż razem z Kościołem będziecie umieli stanąć do stanowczej obrony dusz swoich dzieci, a tem samem i Wiary naszego narodu. Prawo Kościelne (kan. 1113) nakłada na rodziców stanowczy obowiązek troszczenia się o religijne i moralne wychowanie dzieci.

Obowiązek zaś ten nie ogranicza się na domowe wychowanie tylko lecz przechodzi także na szkołę, w której dziecko ma otrzymywać wychowanie w tym samym duchu, co w domu. Zatem zadaniem rodziców jest czuwanie także nad szkołą, tą pomocnicą Kościoła i rodziny w wychowaniu dzieci.

Kościół katolicki jest instytucją miłości i pokoju, sam temi środkami się posługuje i w duchu tym pragnie współpracować z wszystkimi innymi czynnikami społecznymi dla duchowego i materialnego dobra społeczeństwa. Atoli będzie się przeciwstawiał zawsze tym, którzy będą chcieli podkopywać Wiarę i zasady katolickie między wiernymi tego Kościoła. Obronę religii swej musi Kościół prowadzić nieustępliwie, bo takie otrzymał polecenie od Chrystusa Pana i takim jest jego główne zadanie. Najusilniej zaś będzie bronił dusz młodego pokolenia przed wszelkiego rodzaju zakusami wypaczania tych dusz, bo nie może dopuścić do tego, aby źli ludzie z serc młodych usuwali cześć i miłość dla Boga, Stwórcy, Ojca i Zbawcy. Widzimy, do czego doprowadziła w Rosji lub w Meksyku walka z Kościołem i z religją ludności. Tam i tu Bogu się publicznie bluźni, tam i tu w świątyniach, z których Najśw. Sakrament i lud wierny wypędzono, odbywają się świętokradzkie orgje, tam i tu zabija się kapłanów, tam i tu doszło do takich bezbożnych stosunków przez to, że ludność w obronie wiary i religijnych przepisów była poprzednio opieszalą i dopuściła do rozpanoszenia się bezbożności nienawidzącej Kościół św.

Czuwajcie zatem, drodzy diecezjanie, aby i u nas pomiędzy pszenicą naszej religijności wysłannicy ducha niezbożności nie zasiewali podstępnie kłokolu niedowiarstwa lub innowierstwa. Czuwajcie teraz tem więcej, że ten duch wrogi Wierze naszej św. popierany jest między innymi bardzo silnie także przez stronnictwa, przed którymi was już przestrzegałem i ponownie przestrzegam. Że one teraz z taką siłą na Kościół napadać mogą, do tego dopomogli im niestety katolicy sami. Popieranie w życiu publicznem ludzi niereligijnych, ułatwianie im zdobywania stanowisk wpływowych, wybieranie ich na posłów, którzy potem tak szkodliwe dla Wiary i dla katolickiego życia przeprowadzają ustawy, jest niezgodne z odpowiedzialnością katolika, którą ma przed swoim sumieniem, co więcej, przed Bogiem.

Nabierzcie wreszcie przekonania, że ilekroć władze kościelne wiernych swoich przed pewnymi niebezpieczeństwami przestrzegają,

mają zawsze słuszość, bo przestrogi swoje opierają na niewzruszonych prawdach Chrystusowej nauki i Jego boskich wskazaniach.

Niech światło Ducha św. oświeca was, ukochani dzieci, abyście zawsze postępowali zgodnie z Wiarą, do której was sam Chrystus przez chrzest katolicki powołał, i abyście znaleźli w sobie odwagę oddalania od siebie ludzi, których działanie i namowy przynieść mogą szkodę sprawie Kościoła i dobru wiecznemu waszych dusz.

Łomża, dn. 24 sierpnia 1928 r.

† Stanisław Bp.

Uwaga: List powyższy odczytać należy z ambon w miejsce kazania w najbliższą niedzielę po jego otrzymaniu.

№ 64.

W sprawie upoważnienia do wystawiania Najśw. Sakramentu w monstrancji.

Dochodzi do wiadomości Kurji, że w wielu parafjach wystawia się Najświętszy Sakrament w monstrancji bez wymaganego przez Prawo Kanoniczne upoważnienia Ordynariatu (Can. 1274 § 1) albo o wygaśnięciu takiego upoważnienia. Zechcą tedy P.P.W.W. Księża Dziekani sprawdzić osobiście odpowiednie dokumenty we wszystkich parafjach swych dekanatów i szczegółowy wykaz z wymienionymi №№ przesłać do Kurji do dnia 1 listopada b. r. (Cfr. Wiadomości Kościelne z r. 1927 № 7 poz. 86).

† Stanisław Bp.

№ 65.

Misje parafjalne.

Przew. Ks. Dziekani zechcą stwierdzić, kiedy odbyły się ostatnie misje parafjalne w poszczególnych parafjach ich dekanatów i kto je prowadził. Statystykę tę należy przesłać Kurji biskupiej w przeciągu miesiąca.

66.

Wyjazd Księzy zagranicę

Do Ministerstwa Spraw Zagranicznych napływają podania poszczególnych duchownych, zawierające prośby o paszporty ulgowe na wyjazd w celach duszpasterskich zagranicę. Ministerstwo powiadamia każdorazowo petentów, iż całą akcją duszpasterską zagranicą kieruje Jego Eminencja Ks. Prymas i że do niego należy się zwracać w sprawach wyjazdu zagranicę w tych celach.

Księża diecezji Łomżyńskiej, mający zamiar popracować duszpastersko zagranicą, zechcą się zgłaszać przez Kurję biskupią w Łomży.

Łomża, 28/8. 1928.

† Stanisław Bp.

№ 67

Składki ogniowe

Powszechny Zakład ubezpieczeń wzajemnych powiadamia, iż szereg parafij zalega od dłuższego czasu ze składkami od zabezpieczenia przeciwpożarowego za kościoły i inne budynki kościelne. Celem uchronienia tych parafij przed wielkimi stratami, jakie je z powodu tego zaniedbania spotkać mogą, zechcą WW. Ks. Ks. Proboszczowie zachęcić parafjan do opłacania tych składek. Parafjanom trzeba wyjaśnić, co ich czeka, gdyby w razie pożaru nie otrzymano sumy zabezpieczeniowej.

№ 68

Liga obrony powietrznej

W czasie od 2 do 9 września b. r. odbędzie się zbiórka na cele lotnictwa i obrony powietrznej. Cele te są ważne i społeczeństwo winno je wedle możliwości popierać.

W. Duchowieństwo zechce parafjan o tem uświadamiać i zachęcać do ofiarnego poparcia.

№ 69.

Dwuletni kurs pracy społecznej Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu.

Ze względu na to, że częściowe niepowodzenia katolickiej akcji społecznej w Polsce należy tłumaczyć wielkim brakiem należyście przygotowanych kierowników i pracowników tego ruchu, przystępuje Katolicka Szkoła Społeczna w Poznaniu do uruchomienia dwuletniego kursu pracy społecznej. Kurs ten ma za cel kształcenie fachowych pracowników przede wszystkim dla dzieł katolickiej akcji społecznej i charytatywnej. Specjalnie zaś będzie on kształcił t. zw. pracownice parafjalne dla dzieł właściwego apostołstwa świeckiego; dotychczasowe doświadczenia bowiem wykazały, że te pomocnice parafjalne oddają wielkie usługi nowoczesnej pracy duszpasterskiej, zwłaszcza w większych miastach. Próby zaprowadzenia ich u nas rozbijają się o brak odpowiednio przygotowanych sił. Poza to pragnie Katolicka Szkoła Społeczna dostarczyć w wychowankach swych różnym dziełom opieki społecznej i organizacjom społecznym pracowników o głębokich przekonaniach religijnych i wysokim poziomie etycznym. Przyjmuje się nań kandydatów wzgl. kandydatki z ukończoną szkołą średnią ogólnokształcącą wzgl. zawodową lub z dłuższą praktyką społeczną, wykazującą według uznania Dyrekcji Szkoły odpowiednie przygotowanie umysłowe; w drodze wyjątku przyjmie się osoby, nie odpowiadające tym warunkom, o ile złożą egzamin wstępny. Kurs ten poleca się uwadze Wielebnego Duchowieństwa z tem, by kierowało nań odpowiednie osoby. Bliższe wiadomości o tym kursie zawiera prospekt specjalny, po który należy się zwrócić za załączeniem znaczka pocztowego do Sekretariatu Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu, Podgórna 12 b.

№ 70.

Nowe wydawnictwo „Mapa Palestyny”

W ostatnich czasach wyszła z druku mapa Palestyny w opracowaniu znanego specjalisty prof. K. Romera. Autor przez swą pracę wyświadczył wielką przysługę Ks.Ks. Prefektom i Nauczycielom, wykładającym Historję Biblijną w szkołach. Cena mapy na płótnie 30 zł. Nabywać można za pośrednictwem księgarni „Unitas” w Łomży.

№ 71.

Modlitwa o deszcz.

Ponieważ trwająca susza zagraża nieurodzajowi okopowizn zarządzam, aby dopóki susza trwać będzie, śpiewano w niedziele po sumie suplikacje przed wystawionym Najśw. Sakramentem, na uproszenie deszczu. Nadto W. W. księża będą odmawiali we mszach św. *servatis servandis rubricis* w miejsce kolekty *pro pace* kolektę *ad petendam pluviam*.

Łomża, dn. 28 sierpnia 1928.

† **Stanisław Bp.**

№ 72.

Zmiany w duchowieństwie.**Mianowani:**

1. Ks. Prał. Bogacki—proboszczem w Zuzeli.
2. Ks. Kan. Pardo—prałatem archidjakonem kolegiaty Sejneńskiej.
3. Ks. J. Janucik z Płonki—wikarjuszem w Lipsku.
4. Ks. J. Grabowski z Rzekunia—wikarjuszem w Płońce.
5. Ks. L. Spachacz z Małkini—wikarjuszem w Rajgrodzie.
6. Ks. A. Kowalczyk z Sejn—wikarjuszem w Augustowie.
7. Ks. St. Murawski z Grajewa—prefektem w Rzekuniu.
8. Ks. Wł. Młynarczyk ze Szczuczyna—prefektem w Sejnach.
9. Ks. J. Krzewski z Rajgrodu—prefektem w Szczuczynie.
10. Ks. J. Pęski z Zuzeli—prefektem w Małkini.
11. Ks. C. Rogalski—wikarjuszem w Grajewie.

Dnia 11 sierpnia b. r. zmarł w Bargłowie Ks. Jubilat J. Brzostowski R. i P.